

BREITHIÚNAS NA CÚIRTE (an Séú Dlísheomra)

3 Aibreán 2025*

(Tarchur chun réamhrialú – Prionsabal *ne bis in idem* – Coinbhinsiún lena ndéantar Comhaontú Schengen a chur chun feidhme – Airteagal 54 – Cairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh – Airteagal 50 – Cinneadh sealadach gan bhreith a thabhairt i mBallstát maidir le daoine nádúrtha a fuair bás agus a bhí fostaithe roimhe sin ag duine dlítheanach – Imeachtaí coiriúla i gcoinne an duine dhlítheanaigh sin i mBallstát eile – Do-ghlacthacht)

I gCás C-701/23,

IARRAIDH ar réamhrialú de bhun Airteagal 267 CFAE, ón tribunal judiciaire de Paris (an Fhrainc), trí bhreith an 4 Iúil 2023, a fuarthas ag an gCúirt an 14 Samhain 2023, sna himeachtaí coiriúla i gcoinne

Swiftair SA,

idiragraithe:

Syndicat ALTER,

Association AH5017-Ensemble agus páirtithe eile,

tugann AN CHÚIRT (an Séú Dlísheomra),

agus í comhdhéanta mar seo a leanas: A. Kumin, Uachtarán an Dlísheomra, T. von Danwitz (Rapóirtéir), Leas-Uachtarán na Cúirte, agus S. Gervasoni, Breitheamh,

Abhcóide Ginearálta: D. Spielmann,

Cláraitheoir: A. Calot Escobar,

ag féachaint don nós imeachta i scríbhinn,

tar éis breithniú a dhéanamh ar na barúlacha arna dtíolacadh thar ceann na bpáirtithe seo a leanas:

- Swiftair SA, ag R. Lindon agus P. Spinosi, avocats,
- Syndicat ALTER, ag A. Lyon-Caen, avocat,
- AH5017-Ensemble, ag E. Piwnica, avocat,

* Teanga an cháis: an Fhraincis.

- Rialtas na Fraince, ag R. Bénard, B. Dourthe agus B. Fodda, i gcáil Gníomhairí,
- Rialtas na Spáinne, ag A. Gavela Llopis, i gcáil Gníomhaire,
- an Coimisiún Eorpach, ag F. Blanc agus I. Zaloguín, i gcáil Gníomhairí,

tar éis cinneadh a dhéanamh, tar éis di an tAbhcóide Ginearálta a éisteacht, breithiúnas a thabhairt ar an gcás gan Tuairim,

an Breithiúnas seo a leanas:

Breithiúnas

- 1 Baineann an iarraidh ar réamhrialú le léiriú Airteagal 54 den Choinbhinsiún lena ndéantar Comhaontú Schengen an 14 Meitheamh 1985 idir Rialtais Stáit Aontas Eacnamaíoch Benelux, Poblacht Chónaidhme na Gearmáine agus Poblacht na Fraince maidir le seiceálacha ag a gcomhthearainneacha a dhíothú de réir a chéile a chur chun feidhme (IO 2000 L 239, lch. 19), a síníodh in Schengen (Lucsamburg) an 19 Meitheamh 1990 agus a tháinig i bhfeidhm an 26 Márta 1995 ('CISA'), arna léamh i bhfianaise Airteagal 50 den Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh ('an Chairt').
- 2 Rinneadh an iarraidh in imeachtaí coiriúla i gcoinne na cuideachta Swiftair SA, a cúisíodh i ndúnmharuithe neamhbheartaithe a rinneadh i Mailí an 24 Iúil 2014.

An dlí lena mbaineann

Dlí an Aontais

- 3 Foráiltear le haithrisí CISA:

'Ar bhonn Chomhaontú Schengen an 14 Meitheamh 1985 maidir le seiceálacha ag na comhthearainneacha a dhíothú de réir a chéile,

Tar éis [do na páirtithe] a chinneadh go gcomhlíonfaidh siad an rún a cuireadh in iúl sa chomhaontú sin díothú rialuithe ag na comhthearainneacha ar ghluaiseacht daoine a bhaint amach agus iompar agus gluaiseacht earraí ansin a éascú,

I bhfianaise go bhforáiltear sa Chonradh ag bunú na gComhphobal Eorpach, arna fhorlíonadh leis an Ionstraim Eorpach Aonair, gur limistéar gan teorainneacha inmheánacha a bheidh sa mhargadh inmheánach,

[...]

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

4 Foráiltear le hAirteagal 54 de CISA:

‘Ní fhéadfaidh Páirtí Conarthach eile duine a mbeidh breithiúnas críochnaitheach tugtha air ag Páirtí Conarthach a ionchúiseamh as na gníomhartha céanna, ar choinníoll, i gcás ciontú, go bhfuil an pionós forchurtha nó á fhorghníomhú faoi láthair nó nach féidir é a fhorghníomhú a thuilleadh faoi dhlíthe an Pháirtí Chonarthaigh a chiontaigh é.’

[Aistriúchán neamhoifigiúil]

Dlí na Spáinne

5 Is mar seo a leanas atá an fhoclaíocht in Airteagal 637 den Ley de Enjuiciamiento Criminal (Cód um Nós Imeachta Coiriúil):

‘Cinneadh glan gan bhreith a thabhairt:

1) i gcás nach bhfuil aon léiriú suntasach ann go ndearnadh an gníomh ba chúis leis an ionchúiseamh;

2) i gcás nach cion ná coir é an gníomh;

3) i gcás inar toradh é ar na himeachtaí go bhfuil na díotálacha díolmhaithe ó dhliteanas coiriúil mar dhéantóirí coire, mar chomhchoirithe nó mar ghlacadóirí.’

6 Foráiltear le hAirteagal 641 den Chód sin:

‘Cinneadh sealadach gan bhreith a thabhairt:

1) i gcás nár léir go bhfuil déanamh an chiona ar ar bunaíodh an t-ionchúiseamh bunaithe go cuí;

2) i gcás inar léir ón imscrúdú go ndearnadh cion, ach nach bhfuil cúiseanna leordhóthanacha ann chun duine sonrach nó daoine sonracha a chúiseamh mar dhéantóirí, mar chomhchoirithe nó mar ghlacadóirí.’

Dlí na Fraince

7 Foráiltear le hAirteagal 113-9 den Chód Coiriúil:

‘Sna cásanna dá bhforáiltear in Airteagail 113-6 agus 113-7, ní fhéadfar aon ionchúiseamh a thionscnamh i gcoinne duine ar féidir leis a thaispeáint gur triaileadh go críochnaitheach thar lear é i leith na ngníomhartha céanna agus, i gcás ciontú, go bhfuil an phianbhreith caite nó go bhfuil cosc ama uirthi.’

8 Foráiltear le hAirteagal 692 den Chód um Nós Imeachta Coiriúil:

‘Sna cásanna dá bhforáiltear in Airteagail 113-6 agus 113-7, ní fhéadfar aon ionchúiseamh a thionscnamh i gcoinne duine ar féidir leis a thaispeáint gur triaileadh go críochnaitheach thar lear é i leith na ngníomhartha céanna agus, i gcás ciontú, go bhfuil an phianbhreith caite nó go bhfuil cosc ama uirthi.’

Na príomhimeachtaí agus na ceisteanna a tharchuirtear le haghaidh réamhrialú

- 9 An 24 Iúil 2014, cairteáladh eitleán faoi úinéireacht Swiftair agus a cláraíodh sa Spáinn ar eitilt ó Ouagadougou (Buircíne Fasó) go hAilgéir (an Ailgéir). Thit an t-eitleán i réigiún fásaigh i dtuaisceart Mailí. Fuair gach duine ar bord, lena n-áirítear 54 náisiúnach Francach, bás sa timpiste seo.
- 10 Tar éis na timpiste sin, thionscain Juzgado Central de Instrucción n° 6 (Cúirt Imscrúdúcháin Uimh. 6, an Spáinn) imscrúdú le hordú an 24 Iúil 2014. Ina dhiaidh sin, le hordú an 23 Meán Fómhair 2014, agus tar éis di a chur as an áireamh go ndearnadh ionsaí sceimhlitheoireachta, chinn an chúirt sin go raibh gá le himscrúdú chun a shuí an bhféadfadh sé gur tháinig na fórais chun cinn mar gheall ar easpa taithí nó meargántacht na ndaoine nádúrtha a phíolótaigh an t-eitleán sin.
- 11 Ag an am céanna, sa Fhrainc, cuireadh fios ar an gendarmerie aeriompair chun na fíricí a imscrúdú. Le díotáil tosaigh dar dáta an 29 Iúil 2014, osclaíodh imscrúdú breithiúnach ar chúiseamh i ndúnmharú ainneonach.
- 12 Idir 2014 agus 2016, d'oibrigh údaráis bhreithiúnacha na Spáinne agus na Fraince le chéile, go háirithe trí iarrataí cómhalartacha ar chúnamh frithpháirteach idirnáisiúnta in ábhair choiriúla. Mar sin féin, leis na malartuithe idir na húdaráis sin, níorbh fhéidir an cheist a réiteach maidir le cé acu a bhí nó nach raibh neamhréiteach ann idir na cinntí a rinneadh tar éis na n-imscrúduithe a rinne na húdaráis sin ag an am céanna.
- 13 An 18 Iúil 2016, d'eisigh breitheamh imscrúdaithe na Spáinne cinneadh sealadach gan bhreith a thabhairt faoi Airteagal 641 de Chód Nós Imeachta Coiriúil na Spáinne, ar an bhforas, 'maidir le gné dhaonna agus ghairmiúil na foirne' agus riocht an aerárthaigh, gur chinn sé 'nach raibh aon fhianaise ann go ndearna Swiftair neamhrialtachtaí a d'fhéadfadh a bheith nasctha leis an timpiste eitlíochta [...]'. Go háirithe, de réir an chinnidh sin, níor sainaithníodh 'aon sárú ar an dualgas oibiachtúil cúraim nó díchill a cheanglaítear ar phíolótaí aerárthaí'.
- 14 Sa Fhrainc, cuireadh na himscrúduithe teicniúla de chúram ar phainéal triúr saineolaithe, ar thángthas ar an gconclúid ina thuarascáil chríochnaitheach, a tíolacadh an 23 Nollaig 2016, go raibh tosca ann a chuir leis an timpiste sin, amhail gníomhaíocht shéasúrach na bpíolótaí, rud a chuideodh lena leibhéal feidhmíochta a ísliú i bhfianaise cásanna neamhghnácha, agus líon neamhleor agus ábhar neamhiomlán a n-oiliúna ar an talamh agus ar ionsamhlóirí eitilte, rud a chuirfeadh, *inter alia*, le mainneachtain freagairt go hiomchuí sa chás lena mbaineann.
- 15 An 29 Meitheamh 2017, rinne breitheamh imscrúdaithe na Fraince Swiftair a dhíotáil mar gheall ar dhúnmharú ainneonach, ar an bhforas nár chuir sé 'dóthain oiliúna' ar fáil don fhoireann agus, mar thoradh air sin, gur bhásaigh gach duine ar bord, lena n-áirítear íospartaigh ón bhFrainc. Le hiarratas an 24 Samhain 2017, d'iarr Swiftair go gcuirfí a dhíotáil ar neamhní ar an bhforas gur cheart go mbainfeadh sé tairbhe as an gcinneadh gan dul ar aghaidh le breithiúnas a tugadh sa Spáinn, a bhí críochnaitheach agus a bhí ceangailteach sa Fhrainc faoi Airteagal 54 de CISA agus faoin bprionsabal *ne bis in idem*, a chumhdaítear leis an Airteagal sin. An 16 Samhain 2018, chinn an dlísheomra imscrúdaithe go raibh an t-iarratas sin do-ghlactha.
- 16 Le hordú an 18 Bealtaine 2021, d'ordaigh breitheamh imscrúdaithe na Fraince Swiftair a tharchur ar ais chuig an tribunal judiciaire de Paris, an chúirt a rinne an tarchur, agus dhiúltaigh sé do na hargóintí a bhaineann leis an sárú ar an bprionsabal *ne bis in idem* a chuir an chuideachta sin ar

aghaidh, ar an bhforas nach raibh feidhm *res judicata* ag an gcinneadh sin agus nach raibh sé críochnaitheach. Go háirithe, níl sé d'éifeacht ag an gcinneadh sin, nach bhfuil aon choibhéis aige faoi dhlí na Fraince, stop a chur le hionchúiseamh go cinntitheach agus ní chuirtear cosc leis ar imeachtaí coiriúla eile i leith na ngníomhartha céanna.

- 17 Tugann an chúirt a rinne an tarchur faoi deara, go háirithe, faoin reachtaíocht Spáinneach is infheidhme, nach féidir dliteanas coiriúil duine dhlítheanaigh, amhail Swiftair, a thabhu agus, ar an gcúis sin, nach raibh an duine sin faoi réir aon ghníomh ionchúisimh nó comhéigin sa Spáinn go foirmiúil. Dá bhrí sin, fiafraíonn an chúirt sin, a mhéid a d'fhéadfadh sé a bheith críochnaitheach, an gcumhdaítear leis an gcinneadh gan dul ar aghaidh chun breithiúnais sa Spáinn, chun críocha chur i bhfeidhm Airteagal 54 de CISA, ní hamháin na daoine nádúrtha dá dtagraítear go díreach, ach an duine dlítheanach atá i gceist go hindíreach freisin, agus mar thoradh air sin gur cheart a mheas go bhfuil an duine dlítheanach sin 'diúscartha go críochnaitheach' de réir bhrí Airteagal 54.
- 18 Sna himthosca sin, chinn an tribunal judiciaire de Paris bac a chur ar na himeachtaí agus na ceistanna seo a leanas a chur faoi bhráid na Cúirte Breithiúnais le haghaidh réamhrialú:
 - 1) An féidir Airteagal 54 de CISA, arna léamh i bhfianaise Airteagal 50 den Chairt, a léiriú sa chaoi go gciallaíonn sé go measfar mar chinneadh críochnaitheach ordú i gcás nach dtéann ar aghaidh chun breithiúnais, arna dhéanamh i Stát Conarthach ag comhlacht breithiúnach, faoi réir achomhairc, tar éis imscrúdú críochnúil a dhéanamh ar an gcás, agus lena gcoiscítear leanúint ar aghaidh leis na himeachtaí mura mbeidh fhianaise nua ann, de réir bhrí an Airteagail sin, fiú más rud é, i gcás an Stáit Chonarthach ina ndearnadh an t-ordú sin, nach dtairbhíonn sé d'éifeachtaí breithiúnais ag a bhfuil lánfheidhm *res judicata*?
 - 2) An féidir Airteagal 54 den CISA, arna léamh i bhfianaise Airteagal 50 den Chairt, a léiriú sa chaoi is go gciallaíonn sé, i gcás ordú nach dtéann ar aghaidh chun breithiúnais atá ina chinneadh críochnaitheach, atá in ann an ne bis in idem dá bhforáiltear san fhoráil sin a chosaint, nach mór a thuiscint gurb é “duine a ndearnadh a thriail a dhiúscairt go críochnaitheach” aon duine a bhfuil baint aige le linn an imscrúdaithe, ar imscrúdaíodh a ghníomhartha nó a staonadh, fiú mura raibh an duine sin ina ábhar nó ina hábhar foirmiúil d'aon bheart ionchúisimh nó comhéigin le linn chéim an imscrúdaithe?
 - 3) An gcaithfear Airteagal 54 de CISA, arna léamh i bhfianaise Airteagal 50 den Chairt, a léiriú mar Airteagal a chiallaíonn go bhfuil daoine nádúrtha a ndearnadh a n-iompar i bhfeidhmiú a bhfeidhmeanna sóisialta, ar mhaithe leis an duine dlítheanach dá ndéanann siad ionadaíocht agus chun tairbhe an duine dhlítheanaigh sin, agus ar mhaithe leis an duine dlítheanach féin, lena gcuirtear toirmeasc ar imeachtaí dlíthiúla i gcoinne duine dlítheanach i Stát Conarthach, más rud é go ndearnadh a ionadaithe dlíthiúla “a thriail go críochnaitheach” cheana féin de réir bhrí dhlí an Aontais i Stát Conarthach eile, cé nár ionchúisíodh an duine dlítheanach féin go pearsanta riamh sa Stát sin?
 - 4) Más freagra dearfach é an freagra ar an gceist roimhe seo agus i gcás den sórt sin, an gcaithfear Airteagal 54 de CISA, arna léamh i bhfianaise Airteagal 50 den Chairt, a léiriú sa chaoi go gciallaíonn sé nach mór cosaint [an phrionsabail] *ne bis in idem* a thabhairt don duine dlítheanach, lena n-áirítear más rud é, i gcás an Stáit Chonarthach inar tugadh an breithiúnas críochnaitheach, nach raibh an duine dlítheanach faoi dhliteanas imeachtaí coiriúla ar aon

chuma, toisc nach ann go díreach do dhliteanas coiriúil an duine dhlítheanaigh sa Stát sin, nó toisc nach féidir dliteanas coiriúil an duine dhlítheanaigh a dhéanamh ach amháin i leith cionta nach féidir a bheith faoi dhliteanas coiriúil an duine dhlítheanaigh?

Inghlacthacht

- 19 De réir cásdlí socair, i gcomhthéacs nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 267 CFAE, is faoin gcúirt náisiúnta ar tugadh an díospóid os a comhair agus nach mór freagracht a ghlacadh as an gcinneadh breithiúnach ina dhiaidh sin, i bhfianaise imthosca sonracha an cháis, atá sé an gá atá le réamhrialú ionas go mbeidh sí in ann a breithiúnas a thabhairt agus ábharthacht na gceisteanna a chuirfidh sí faoi bhráid na Cúirte Breithiúnais araon a chinneadh. Dá bhrí sin, nuair a bhaineann na ceisteanna a cuireadh isteach le léiriú dhlí an Aontais, tá an Chúirt faoi cheangal, i bprionsabal, rialú a dhéanamh (breithiúnas an 22 Deireadh Fómhair 2024, *Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret, C-652/22*, EU:C:2024:910, mír 36 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 20 Is faoin gCúirt atá sé, áfach, na dálaí faoina dtarchuireann an chúirt náisiúnta na ceisteanna chuici a scrúdú, d'fhonn a dlínse féin nó inghlacthacht na hiarrata atá os a comhair a fhíorú (breithiúnas an 22 Deireadh Fómhair 2024, *Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret, C-652/22*, EU:C:2024:910, mír 37 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 21 Sa chomhthéacs sin, ní mór a mheabhrú go bhfhéadfaidh an Chúirt diúltú do rialú a thabhairt maidir le hiarraidh ar réamhrialú ó chúirt náisiúnta i gcás inar léir nach bhfuil aon bhaint ag léiriú dhlí an Aontais atá á lorg le fíorais iarbhír na bpríomhimeachtaí ná lena gcuspóir, i gcás ina bhfuil an fhadhb hipitéiseach, nó i gcás nach bhfuil an t-ábhar fíorasach nó dlíthiúil os comhair na Cúirte is gá chun freagra úsáideach a thabhairt ar na ceisteanna a cuireadh faoina bráid (breithiúnas an 30 Aibreán 2024, *M.N. (EncroChat), C-670/22*, EU:C:2024:372, mír 65 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 22 I ndáil leis sin, foráiltear go sainráite na ceanglais maidir le hábhar an iarrata ar réamhrialú le hAirteagal 94 de Rialacha Nós Imeachta na Cúirte Breithiúnais, ceanglais a meastar, i gcomhthéacs an chomhair dá bhforáiltear in Airteagal 267 CFAE, go bhfuil an chúirt a rinne an tarchur ar an eolas fúthu agus a bhfuil sé de cheangal ar an gcúirt sin a bheith rí-mheasúil ina leith. I gcomhréir leis na ceanglais sin, a mheabhraítear i mír 15 de Mholtaí Chúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh do chúirteanna agus do bhinsí náisiúnta, a bhaineann le himeachtaí réamhrialaithe a thionscnamh (IO 2019 C 380, lch. 1), ní mór 'achóimre ar ábhar na díospóide agus ar na fíorais ábhartha arna suí ag an gcúirt a rinne an tarchur, nó, ar a laghad, achóimre ar na fíorais ar a bhfuil na ceisteanna a tharchuirtear le haghaidh réamhrialú bunaithe' a bheith i ngach iarraidh ar réamhrialú, [agus] 'ábhar fhorálacha an dlí náisiúnta a d'fhéadfadh a bheith infheidhme sa chás seo agus, más iomchuí, an cásdlí náisiúnta ábhartha', chomh maith le 'ráiteas ar na cúiseanna a thug ar an gcúirt a rinne an tarchur fiosrú a dhéanamh maidir le léiriú nó bailíocht forálacha áirithe de dhlí an Aontais, agus an nasc a bhunaíonn sí idir na forálacha sin agus an reachtaíocht náisiúnta is infheidhme maidir leis an díospóid sna príomhimeachtaí'.
- 23 Maidir leis an gcás seo, ní mór a mheabhrú, de bhun Airteagal 54 de CISA, nach bhféadfaidh páirtí conarthach eile duine a mbeidh breithiúnas críochnaitheach tugtha air ag páirtí conarthach a ionchúiseamh as na gníomhartha céanna, ar choinníoll, i gcás ciontú, go bhfuil an pionós forchurtha nó á fhorghníomhú faoi láthair nó nach féidir é a fhorghníomhú a thuilleadh faoi dhlíthe an pháirtí chonarthaigh a chiontaigh é.

- 24 De réir cásdlí socair, tá sé mar chuspóir ag Airteagal 54 de CISA ráthaíocht a thabhairt do dhuine a ciontaíodh agus a bhfuil a phianbhreith caite aige, nó, más iomchuí, a éigiontaíodh go críochnaitheach i mBallstát, go bhféadfaidh sé bogadh laistigh de limistéar Schengen gan eagla a bheith air roimh ionchúiseamh, i leith na ngníomhartha céanna, i mBallstát eile (breithiúnas an 14 Meán Fómhair 2023, *Volkswagen Group Italia agus Volkswagen Aktiengesellschaft*, C-27/22, EU:C:2023:663, mír 81 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 25 Ní mór an tAirteagal sin a léiriú i bhfianaise, ar an gcéad dul síos, Airteagal 3(2) CAE, ar dá réir a chuireann an tAontas ar fáil dá shaoránaigh limistéar saoirse, slándála agus ceartais, gan teorainneacha inmheánacha, ina n-áirithítear saorghluaiseacht daoine (féach, chuige sin, breithiúnas an 29 Meitheamh 2016, *Kossowski*, C-486/14, EU:C:2016:483, mír 46), agus, ar an dara dul síos, aithrisí CISA, ónar léir gurb é cuspóir an choinbhinsiúin sin díothú rialuithe ag comhtheorainneacha ar ghluaiseacht daoine a bhaint amach, agus iompar agus gluaiseacht earraí ansin a éascú, laistigh de limistéar gan teorainneacha inmheánacha.
- 26 Dá bhrí sin, ní bhaineann Airteagal 54 de CISA le hábhar i gcás nach bhfuil an fhéidearthacht gluaiseacht faoi shaoirse laistigh den limistéar sin i gceist agus, go háirithe, i gcás nach bhfuil ach daoine dlítheanacha i gceist (féach, chuige sin, breithiúnas an 14 Meán Fómhair 2023, *Volkswagen Group Italia agus Volkswagen Aktiengesellschaft*, C-27/22, EU:C:2023:663, mír 82).
- 27 Sa chás seo, tá comhthuiscint ann go bhfuil na himeachtaí coiriúla a tionscnaíodh sa Fhrainc, arb iad ábhar na díospóide sna príomhimeachtaí, dírithe go heisiach ar dhuine dlítheanach, eadhon Swiftair. Maidir leis na daoine nádúrtha a ndearnadh scrúdú ar a ndliteanas coiriúil sa Spáinn, fuair siad bás le linn na timpiste atá i gceist sna príomhimeachtaí. Dá bhrí sin, toisc gur léir nach bhfuil an fhéidearthacht atá ag daoine nádúrtha gluaiseacht faoi shaoirse i gceist sa díospóid sna príomhimeachtaí, níl feidhm ag Airteagal 54 de CISA maidir leis an díospóid sin.
- 28 De réir an chásdlí, i gcás nach bhfuil forálacha dhlí an Aontais lena mbaineann na ceisteanna a tharchuirtear infheidhme maidir leis an díospóid sna príomhimeachtaí agus, dá bhrí sin, nach bhfuil siad ábhartha do thoradh na díospóide sin, ní mór a mheas nach bhfuil gá leis an réamhrialú atá á lorg chun a chur ar chumas na cúirte a rinne an tarchur breithiúnas a thabhairt agus go bhfuil na ceisteanna sin do-ghlactha dá bhrí sin (féach, chuige sin, breithiúnas an 22 Deireadh Fómhair 2024, *Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret*, C-652/22, EU:C:2024:910, míreanna 38 agus 68). Dá bhrí sin, tá na ceisteanna a tharchuir an chúirt a rinne an tarchur sa chás seo do-ghlactha, ar an gcúis sin, a mhéid a bhaineann siad le hAirteagal 54 de CISA.
- 29 Cé go dtagraíonn an chúirt a rinne an tarchur d'Airteagal 50 den Chairt freisin, ba cheart a mheabhrú, faoi Airteagal 51(1) de, nach ndírítear a forálacha ar na Ballstáit ach amháin nuair a bhíonn dlí an Aontais á chur chun feidhme acu. Glactar tríd an gcoincheap 'cur chun feidhme dhlí an Aontais', de réir bhrí an Airteagail sin, le ceangal a bheith ann idir gníomh dhlí an Aontais agus an beart náisiúnta i gceist lena sáraítear raon na n-ábhar dá dtagraítear nó an tionchar indéreach arna imirt le ceann de na hábhair sin ar an gceann eile (féach, chuige sin, breithiúnas an 28 Samhain 2024, *PT (Comhaontú idir an t-ionchúisitheoir agus an ciontóir)*, C-432/22, EU:C:2024:987, mír 35 agus an cásdlí dá dtagraítear).
- 30 Sa chás seo, toisc nár leag an chúirt a rinne an tarchur amach, ina hiarraidh ar réamhrialú, an nasc a bhunaíonn sí idir an reachtaíocht náisiúnta is infheidhme maidir leis an díospóid sna príomhimeachtaí agus forálacha ábhartha dhlí an Aontais, ní fhágann an iarraidh sin, mar atá sé faoi láthair, gur féidir a shuíomh go dtagann an cás atá i gceist sna príomhimeachtaí faoi raon feidhme chur chun feidhme an dlí sin. De réir chásdlí na Cúirte, i gcás den sórt sin, níl dlínse ag

an gCúirt Bhreithiúnais é a éisteacht agus a chinneadh agus ní féidir le haon fhoráil den Chairt ar a bhfuiltear ag brath, inti féin, a bheith mar bhunús leis an dlínse sin (ordú an 17 Bealtaine 2024, *VGG agus páirtithe eile*, C-190/23, EU:C:2024:420, mír 57 agus an cásdlí dá dtagraítear).

- 31 Dá bhrí sin, maidir le léiriú Airteagal 50 den Chairt atá á lorg, ní mór a mheas, mar atá sé faoi láthair, nach bhfuil an t-ábhar fíorasach ná dlíthiúil is gá ag an gCúirt chun freagra úsáideach a thabhairt ar na ceisteanna a cuireadh uirthi, de réir bhrí an chásdlí shocraithe dá dtagraítear i mír 21 den bhreithiúnas seo. Ní chomhlíonann an iarraidh ar réamhrialú na ceanglais a leagtar amach i mír 22 den bhreithiúnas seo agus, go háirithe, na ceanglais a leagtar amach in Airteagal 94(c) de na Rialacha Nós Imeachta, ós rud é nach leagtar amach inti an nasc a bhunaíonn an chúirt a rinne an tarchur idir an reachtaíocht náisiúnta is infheidhme maidir leis an díospóid sna príomhimeachtaí agus forálacha ábhartha dhlí an Aontais.
- 32 Fágann sé sin go bhfuil an iarraidh ar réamhrialú do-ghlactha ina hiomláine.
- 33 Mar sin féin, coimeádann an chúirt a rinne an tarchur an ceart iarraidh nua ar réamhrialú a thíolacadh ina bhfuil an fhaisnéis go léir lena gcuirtear ar chumas na Cúirte rialú a thabhairt (féach, chuige sin, ordú an 20 Bealtaine 2021, *ENR Grenelle Habitat agus páirtithe eile*, C-88/20, EU:C:2021:407, mír 38 agus an cásdlí dá dtagraítear).

Costais

- 34 Ós rud é, a mhéid a bhaineann sé leis na páirtithe sna príomhimeachtaí, go bhfuil na himeachtaí mar chéim sa chás os comhair na cúirte náisiúnta, baineann ceist na gcostas leis an gcúirt sin. Níl na costais a tabhaíodh trí bharúlacha a cuireadh faoi bhráid na Cúirte, seachas costais na bpáirtithe sin, inghnóthaithe.

Ar na forais sin, rialaíonn an Chúirt (an Séú Dlísheomra) mar seo a leanas:

Tá an iarraidh ar réamhrialú ón tribunal judiciaire de Paris (an Fhrainc), a rinneadh le cinneadh an 4 Iúil 2023, do-ghlactha.

Sínithe